

Sammanträdesdatum
2026-04-22

Beteckning
Dnr: 25RS1268

Svar på återremiss gällande motion från Wilhelm Sundman (L) om pilotprojekt för fler operationer

Regionfullmäktige beslöt vid sammanträdet den 9 februari 2026 att återremittera motionen om pilotprojekt för fler operationer genom uthyrning av operationssalar. Enligt beslutet ska ärendet återremitteras till regionstyrelsen för komplettering med underlag där det framgår vilka operationssalar som är aktuella, på vilka sjukhus, aktuella tider samt en ekonomisk kalkyl.

Region Örebro län (Regionen) har, med anledning av återremissen, kompletterat underlaget med en översiktlig redovisning av möjlig kapacitet, en principiell bedömning av vilka operationstyper som i teorin skulle kunna vara aktuella, samt en översiktlig ekonomisk bedömning.

Det ska särskilt framhållas att den ekonomiska bedömningen och den riskbild som redovisas i detta kompletterande svar inte bygger på en särskilt framtagna kalkyl eller riskanalys för Regionen. Underlaget utgår i stället från den prissättning, de riktlinjer och den risk- och konsekvensanalys som Region Sörmland nyligen tagit fram inom ramen för sitt arbete med uthyrning av operationslokaler vid Kullbergska sjukhuset. Det kompletterande underlaget ska därför betraktas som översiktligt och illustrativt. Det utgör inte ett beslutsunderlag för genomförande.

Möjlig kapacitet och tänkbara operationstyper

Genomgången visar att viss kapacitet i teorin kan finnas i Karlskoga, Lindesberg och H-huset på USÖ, huvudsakligen under kvällar, nätter och helger. Under ordinarie dagtid är utrymmet mycket begränsat eller saknas helt. Det ska särskilt framhållas att O-huset inte ingår i kapacitetsbedömningen. O-huset utgör regionens omedelbara redundans vid särskilda händelser, kriser och katastrofsituationer, och lokalerna är dimensionerade för att möjliggöra

snabb upptrappning av akut och katastrofmedicinsk verksamhet. Denna funktion innebär att O-huset inte kan disponeras för extern uthyrning och därmed inte utgör uthyrningsbar kapacitet inom ramen för detta ärende. Det innebär att eventuell uthyrningsbar kapacitet i huvudsak återfinns i de tidsfönster där:

- tillgången till stödresurser normalt är mer begränsad,
- de praktiska kraven på logistik och samordning är större,
- och kostnadsnivån typiskt är högre än under ordinarie dagtid.

Om uthyrning skulle övervägas bör den, i likhet med Region Sörmlands underlag, i första hand avse planerade dagkirurgiska ingrepp för vuxna patienter utan behov av vårdplats eller mer avancerad postoperativ övervakning. Akuta, högspecialiserade eller mer resurskrävande ingrepp bedöms inte vara lämpliga inom ett sådant upplägg. Någon närmare specifikation av enskilda operationstyper eller operationskoder har inte tagits fram inom ramen för detta svar. En sådan avgränsning skulle, om frågan drivs vidare, behöva analyseras särskilt tillsammans med berörda verksamheter.

Översiktlig ekonomisk bedömning

En översiktlig ekonomisk bedömning redovisas i bilaga 1. Bedömningen utgår från Region Sörmlands prisnivåer för uthyrning av operationslokaler och har anpassats översiktligt till de lokala förutsättningarna i Regionen. Det ska understrykas att bedömningen avser teoretisk bruttointäkt. Den utgör inte en nettokalkyl och ska inte tolkas som en prognos för faktisk ekonomisk effekt. I den redovisade bedömningen har bland annat följande kostnadsposter inte beaktats:

- städning i rätt renhetsklass,
- återställning mellan uthyrningspass,
- fastighetsteknisk beredskap,
- säkerhet och behörighetshantering,
- administration, avtal och uppföljning,
- läkemedel, sterilt material och medicinteknisk utrustning,
- postoperativ kapacitet och övervakning,
- samt beredskap för komplikationer och transporter.

Regionens bedömning är därför att den verkliga nettoeffekten kan bli väsentligt lägre än det teoretiska bruttointäktsutrymmet. Det kan inte uteslutas att betydande delar av intäkten äts upp av tillkommande kostnader.

Risker och konsekvenser

Även om frågan formellt kan beskrivas som uthyrning av lokal visar såväl tidigare bedömningar som Region Sörmlands underlag att ett sådant upplägg i praktiken berör betydligt mer än själva operationssalen. En operationssal kan inte betraktas isolerat från de stödresurser och säkerhetsstrukturer som krävs för att verksamheten ska kunna bedrivas på ett säkert och ändamålsenligt sätt. Regionen bedömer att de mest väsentliga risk- och konsekvensområdena är följande:

- **Patientsäkerhet**

Risker föreligger bland annat vid komplikationer under eller efter operation, behov av uppvakning och övervakning, akuta tillstånd utanför ordinarie drift samt transporter och vidare hänvisning av patient.

- **Ansvarsfördelning**

Ett upplägg med extern vårdgivare förutsätter en tydlig och rättsligt hållbar gränsdragning mellan regionens ansvar och den externa vårdgivarens ansvar.

- **Tillträde och säkerhet**

Operationsmiljön ställer särskilda krav på passagebehörigheter och kontroll över vilka som vistas i lokalerna.

- **Stödprocesser och kringfunktioner**

Oavsett att personal inte ingår i uthyrningen uppstår behov av städning, återställning, teknisk beredskap, logistik, avfallshantering och postoperativt omhändertagande.

- **Läkemedel, sterilt material och medicinteknik**

Risker föreligger avseende kontroll, ansvar och spårbarhet.

- **Dokumentation och uppföljning**

Ett sådant upplägg kräver tydliga avtal, ordnad dokumentation och löpande kontroll.

Utöver dessa risker är det oklart hur stor efterfrågan som faktiskt finns på att hyra operationssalar under kvällar, helger och nätter, då detta är tider med högre kostnadsnivåer och svårare bemanning. Patientperspektivet talar också för att intresset för planerade dagkirurgiska ingrepp nattetid sannolikt är begränsat. Ytterligare en risk är påverkan på ordinarie verksamhet, särskilt morgonstart på dagkirurgisk enhet, om postoperativ kapacitet binds upp av patienter från uthyrd verksamhet.

Samlad bedömning

Det kompletterade underlaget visar att det i teorin går att beskriva möjlig kapacitet, tänkbara operationstyper och ett teoretiskt bruttointäktsutrymme. Samtidigt bedömer Regionen att:

- kapaciteten i huvudsak finns under kvällar, nätter och helger,
- den ekonomiska bärigheten är mycket osäker,

- riskerna är betydande och svåra att reducera,
- och att upplägget skulle medföra omfattande påverkan på ordinarie verksamhet.

Regionens samlade bedömning är att frågan är väsentligt mer komplex än vad begreppet lokaluthyrning ger intryck av. Utifrån denna redovisning och sammanvägda bedömning föreslås fortsatt avslag på motionen.

Bilaga 1

Kapacitets- och kalkylunderlag

1. Syfte

Denna bilaga redovisar ett översiktligt underlag för möjlig kapacitet och ett teoretiskt bruttointäktsutrymme vid eventuell uthyrning av operationssalar.

2. Utgångspunkter

- Underlaget bygger på Region Sörmlands prisnivåer för uthyrning av operationslokaler.
- För Karlskoga och Lindesberg används samma prisnivå som i Sörmlands modell.
- För H-huset, USÖ används en översiktligt högre prisnivå med hänsyn till större och mer avancerade operationssalar.
- Bedömningen utgår från uthyrning i 8-timmarspass.
- Bedömningen visar teoretisk bruttointäkt, inte netto.
- Någon särskild marknadsanalys eller efterfrågebedömning för Region Örebro län har inte genomförts.
- Kostnader för stödprocesser och kringfunktioner har inte dragits av.

3. Möjlig kapacitet – översikt

Sjukhus	Vardag dag 08–16	Vardagkväll 16–20	Vardag natt 20–06	Helg dag 08–16	Helg kväll 16–20	Helg natt 20–06
Karlskoga	0	0	2 salar	2 salar	2 salar	2 salar
Lindesberg	0	0	2 salar	2 salar	2 salar	2 salar
H-huset	0	0	4 salar	5 salar	5 salar	5 salar

4. Kommentar

Kapacitetsbilden visar att eventuell uthyrningsbar kapacitet huvudsakligen återfinns under kvällar, nätter och helger. Kortare tidsfönster, exempelvis 16.00–20.00, utgör inte självständiga 8-timmarspass men redovisas för att belysa när viss kapacitet i teorin kan finnas.

5. Prisnivåer per 8-timmarspass

Sjukhus	Pris per timme	Pris per 8-timmarspass
Karlskoga	14 000 kr	112 000 kr
Lindesberg	14 000 kr	112 000 kr
H-huset, USÖ	18 200 kr	145 600 kr

6. Viktig begränsning

De belopp som kan beräknas utifrån ovanstående prisnivåer avser endast ett teoretiskt bruttointäktsutrymme. De utgör inte ett mått på ekonomisk vinst eller faktisk lönsamhet.

Följande kostnadsposter ingår inte:

- städning i rätt renhetsklass,
- återställning mellan pass,
- fastighetsteknisk beredskap,
- säkerhet och behörighetshantering,
- administration, avtal och uppföljning,
- läkemedel, sterilt material och medicinteknisk utrustning,
- postoperativ kapacitet och övervakning,
- beredskap för komplikationer och transporter,
- slitage på lokaler och utrustning.

7. Slutsats

Den ekonomiska bedömningen ska tolkas med stor försiktighet och visar endast ett teoretiskt bruttointäktsutrymme, inte ekonomisk bärkraft.

Bilaga 2

Risk- och konsekvensbild

1. Utgångspunkt

Denna bilaga sammanfattar centrala risk- och konsekvensområden vid eventuell uthyrning av operationssalar. Underlaget bygger på tidigare bedömningar i Region Örebro län samt Region Sörmlands riktlinjer och risk- och konsekvensanalys.

2. Huvudsakliga risk- och konsekvensområden

- Patientsäkerhet vid komplikationer, akuta tillstånd och behov av postoperativt omhändertagande
- Ansvarsfördelning mellan regionen och extern vårdgivare
- Tillträde, behörigheter och säkerhet i operationsmiljön
- Städning, återställning, logistik och fastighetsteknisk beredskap
- Läkemedel, sterilt material och medicinteknisk utrustning
- Dokumentation, kontroll, uppföljning och avvikelshantering
- Belastning på postoperativ kapacitet och dagkirurgisk enhet
- Ökad ansvarsbelastning för hälso- och sjukvården

3. Särskild påverkan på kvälls-, natt- och helgverksamhet

Den möjliga kapaciteten finns i huvudsak under kvällar, nätter och helger. Det innebär att:

- bemanningskostnader typiskt är högre,
- stödresurserna är mer begränsade,
- komplikationsberedskap och postoperativ kapacitet kan bli flaskhalsar,
- och ordinarie verksamhet kan påverkas negativt vid morgonstart.

4. Samlad slutsats

Uthyrning av operationssalar innebär betydande komplexitet och ett påtagligt behov av styrning, kontroll, uppföljning och ansvarsfördelning. Även ett begränsat upplägg skulle medföra en tydlig ansvarsbelastning för hälso- och sjukvården.

För Region Örebro län